

РЕШЕНИЕ

№ 279

гр. Пазарджик, 05.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, VII ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на осми февруари през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Димитър Чардаков

при участието на секретаря Десислава Буюклиева
като разгледа докладваното от Димитър Чардаков Гражданско дело №
20235220100297 по описа за 2023 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

По реда на чл.422 ГПК са предявени кумулативно съединени иски по
чл.146 ЗЗД вр. чл.6 ЗПФУР вр. чл.240, ал.1, ал.2 и чл.86 ЗЗД за заплащане на
сумата от 2000 лв. – главница, 474.40 лв. – възнаградителна лихва за периода
от 20.01.2017г. до 20.12.2017г. и 897.31 лв. – обезщетение за забава за
периода от 20.01.2017г. до 23.02.2021г., ведно със законната лихва за забава
от датата на подаване на заявлението по чл.410 ГПК в съда – 26.10.2022г. до
плащането.

Ищецът „***“ ЕООД, ЕИК **, седалище и адрес на управление в гр.**
твърди, че по силата на рамков договор за продажба на вземания от **. е
придобил от цедента „А**ст“ ЕООД неговото вземане към ответника С. Г. К.
с ЕГН ***** от гр. Пазардж**, като ответникът е уведомен за цесията с
електронно съобщения на неговия електронен адрес, както и с връчването на
препис от съдебните книжа и приложеното там уведомление по чл.99, ал.3
ЗЗД. Твърди, че цедентът „А**ст“ ЕООД е бил във валидно облигационно
отношение с финансовата институция „***“ ЕАД, произтичащо от договор за
поръчителство, сключен на 07.12.2016г., по силата на който дружеството-
цедент се е задължило да отговаря за задълженията на ответника,

произтичащи от договор за потребителски кредит №** от 07.12.2016г., сключен между кредитора „***“ ЕАД и ответника. Твърди ищецът, че в изпълнение на договора за кредит „***“ ЕАД е предоставил на ответника финансова услуга от разстояние – потребителски кредит в размер на 2000 лв. при фиксирана лихва от 41,24 % и ГПР 50%, с краен срок на връщане на кредита 20.12.2017г. – разсрочен на 12 месечни погасителни вноски по 206.20лв. Твърди, че ответникът не е изпълнил задължението в уговорения срок, поради което дължи обезщетение за забава в размер на законната лихва върху просрочената главница, начислена от падежа на всяка от просрочените МПВ до 23.02.2021г. Твърди още, че поръчителят „А**ст“ ЕООД е изпълнил задължения на ответника, като е заплатил на кредитора общо 3371.70лв. от които 2000 лв. главница, 474.40 лв. - възнаградителна лихва и 897.31лв. – обезщетение за забава. Поддържа, че поръчителят е встъпил в правата на кредитор срещу ответника до размера на погасеното задължение, след което прехвърлил вземането на ищеца.

Ищецът твърди, че след придобиване на вземане се е снабдил със заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК, издадена по ч.гр.д. №3367/2022г. на РС – Пазарджик, която е връчена на длъжника при условията на чл.47, ал.5 ГПК. Иска от съда да установи съществуването на вземането в размера по заповедта за изпълнение. Претендира съдебни разноси в исковото и в заповедното производство.

Ответникът, чрез назначения от съда особен представител, оспорва допустимостта на иска по чл.422 ГПК, тъй като се различава от вземането по издадената заповед за изпълнение и освен това е просрочен. Оспорва сключването на договора за кредит и получаването на финансовата услуга /и двете оспорвания обаче не се поддържат в съдебно заседание/. Твърди, че договорът за кредит и договорът за поръчителство са нищожни поради ненадлежното представителство на страните и противоречието им с разпоредбите на чл.8-чл.10, чл.11, ал.1, т.20 и чл.11, ал.2 ЗПК. Твърди наличието на неравноправни клаузи в договора за кредит относно размера на лихвата, който освен това противоречи на добрите нрави. Предявява възражение за погасяване на вземането по давност. Оспорва цесията да е била съобщена на ответника.

Съдът, като съобрази събраните доказателства, достигна до следните

фактически и правни изводи:

Активно легитимиран да предяви процесните искове по реда на чл.422 от ГПК е кредитор, в чиято полза е издадена заповед за изпълнение на парично задължение, срещу която е постъпило възражение от длъжника или същата е била връчена на последния при условията на чл.47, ал.5 ГПК. В случая тези положителни процесуални предпоставки са налице, а искът е предявен в законоустановения срок, поради което е допустим /съобщението с указанията на съда по чл.415 ГПК е връчено на заявителя на 17.01.2023г., а исковата молба е подадена на 26.01.2023г./. Налице е идентичност между вземането по заповедта за изпълнение и исковата молба, тъй като и двете се основават на един и същ договор за кредит и договор за поръчителство. С исковата молба се претендират само част от отделните вземания по заповедта за изпълнение, което е допустимо и не представлява липса на идентичност.

За основателността на исковете по чл.146 ЗЗД вр. чл.6 ЗПФУР вр. чл.240, ал.1 и ал.2 ЗЗД в тежест на ищеца е да установи сключването на договора за кредит и предоставянето на кредита на ответника, учредяването на поръчителство от страна на „А**ст“ ЕООД, по силата на което поръчителят се е задължил да отговаря пред кредитора „**“ АД за задълженията на ответника по договора за кредит, изпълнение от поръчителя въз основа на поръчителството по начин, който води до встъпване на поръчителя в правата на удовлетворения кредитор, както и прехвърляне на вземането, в което е встъпил поръчителя, в полза на ищеца.

За основателността на иска по чл.86 ЗЗД ищецът следва да установи наличието на главен дълг и изпадането на ответника в забава.

Срещу възражението за погасителна давност ищецът следва да установи наличието на обстоятелства, които спират или прекъсват течението на давностния срок.

По делото е представен в копие договор за кредит №** от 07.12.2016г. с приложения към него, които не носят саморъчен или квалифициран електронен подпис на ответника. Твърди се, че договорът е сключен от разстояние. Предоставянето на финансови услуги от разстояние е правно регламентирана дейност от ЗПФУР. Съгласно дефиницията в чл.6 ЗПФУР, финансовите услуги се предоставят въз основа на договор, сключен между доставчик и потребител като част от система за предоставяне на финансови

услуги от разстояние, организирана от доставчика, при която от отправянето на предложението до сключването на договора страните използват изключително средства за комуникация от разстояние.

Спецификите на преддоговорните отношения и сключването на договора, породени от факта, че волеизявленията на страните са направени в електронна форма от разстояние, не позволява на съда въз основа на писмени доказателства да установи възникването на облигационното отношение. Необходими са специални знания в областта на информационните технологии, за да се установи съдържанието на насрещните електронни волеизявления на страните и тяхната самоличност. Последното се налага поради факта, че сключването на договор по реда на ЗПФУР не изисква употребата на квалифициран електронен подпис.

В случая особения представител на ответника е оттеглил първоначално заявеното с писмения отговор оспорване на сключването на договора за кредит, поради което необходимостта от допуснатата съдебна техническа експертиза е отпаднала. От съдържанието на представения на хартиен носител договор за потребителски кредит е видно, че кредиторът „**“ ЕАД е поел задължение да предостави на ответника С. Г. К. финансова услуга от разстояние – потребителски кредит в размер на 2000 лв., срещу задължение за заплащане на възнаграждение под формата на фиксирана годишна лихва от 41.24 % /общо 474.40лв./, с краен срок на връщане на кредита 20.12.2017г. – разсрочен на 12 месечни погасителни вноски по 206.20лв. Договорът, приложения към него погасителен план и общите условия /ОУ/ имат необходимото съдържание по чл.11 ЗПК и посочват общия размер на всички дължими от потребителя плащания – 2474, 40 лв., размера на отделните погасителни вноски и техните падежи. Уреждат правото на потребителя на отказ от договора и срока, в който това право може да бъде упражнено, съгласно чл.11, ал.1, т.20 ЗПК /т. 4.2 от ОУ/. При извършената от съда служебна проверка за неравноправен характер на неговите клаузи такива не са установени. Размерът на лихвата от 41.24 % и ГПК не превишават допустимия по чл.19, ал.4 ЗПК петкратен размер на законната лихва за забава. Затова клаузата за възнаградителна лихва не противоречи на закона и не накърнява добрите нрави. Възражението на ответника за противоречие на договора с чл.8 ЗПК е неоснователно, доколкото същият се отнася до предоставяне на преддоговорна информация на потребителя при револвиращи

кредити, а не по потребителски – чл.5 ЗПК. Освен това неспазването на тази разпоредба не води до недействителност на договора, съгласно чл.22 ЗПК. Неоснователно е и възражението за нарушаване на чл.11, ал.2 ЗПК, тъй като процесният договор за кредит е сключен от разстояние в електронна форма и за него са приложими специалните разпоредби на ЗПФУР. С оглед на изискването този договор да се сключи от разстояние по начина на чл.6 ЗПФУР, то в случая е съставен електронен документ, съдържащ електронно изявление – чл.3, ал.2 ЗЕДЕУУ. Самото доказване на договора и предоставянето на необходимата преддоговорна информация на потребителя по чл.8 ЗПФУР и чл.5, ал.6 ЗПК става при условията на чл.293, ал.4 и 5 ТЗ, съответно ако изявлението е записано технически по начин, който дава възможност да бъде възпроизведено, а при изявленията, направени по телефакс или телекс - посредством книгите и документите, които отразяват работата на тези апарати при условие, че е изключено неточно възпроизвеждане на изявлението в тях. Особеният представител на ответника изрично е заявил, че не оспорва сключването от разстояние на договора за кредит, с което признава съставянето на електронния документ за договора, в който са обективирани съответните електронни изявления на страните. При този начин на договаряне всички действия се извършват в електронна форма от разстояние, което изключва подписване на каквито и да било документи с физически подпис от договарящите страни.

Представен е договор за поръчителство, сключен на 07.12.2016г. между „**“ АД и поръчителя „А**ст“ ЕООД, с който поръчителят се е задължил да отговаря за всички задължения на ответника С. Г. К., произтичащи от процесния договор за потребителски кредит. При сключването на договора за поръчителство страните по него са представлявани от управителите на двете дружества. Особения представител на ответника оспорва представителството на страните, но доколкото договарящите са търговски дружества, евентуалните действия без представителна власт следва да се считат за потвърдени с изпълнението на договора за поръчителство от страна на поръчителя – чл.301 ТЗ.

Предоставянето /усвояването/ на кредита не се оспорва от особения представител на ответника и се установява от заключението на съдебната икономическа експертиза, както и от представената от ищеца разписка за изплатена от „**“ АД на ответника С. Г. К. сума в размер на 2000 лв. чрез

системата за електронни плащания „ePay“. С усвояването на кредита за ответника е възникнало задължението да върне главницата и да заплати уговорената възнаградителна лихва.

От приетата СИЕ се установява, че в счетоводството на кредитора „**“ АД не са отразени плащания от страна на ответника. Ответникът също не е представил доказателства за изпълнение на задълженията по договора за кредит. Съгласно чл.33, ал.1 ЗПК, при забава на потребителя кредиторът има право на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата. Според чл.33, ал.2 ЗПК, тази лихва не може да бъде в размер, по-висок от размера на законната лихва за забава.

Видно от заключението на СИЕ, структурата на дълга към 23.02.2021г. – датата на изпълнение на задължението от страна на поръчителя, включва 2000 лв. – главница; 474.40 лв. – възнаградителна лихва и 913.19 лв. – законна лихва за забава, което прави общ дълг от 3387.59 лв.

Установява се от представената от ищеца счетоводна справка, че на 23.02.2021г. поръчителят „А**ст“ ЕООД е заплатил на кредитора „**“ АД сумата от 3371.71 лв. за погасяване на задълженията на ответника С. Г. К., произтичащи от процесния договор за потребителски кредит. Съгласно чл.146, ал.1 ЗЗД поръчителят, който е изпълнил задължението, встъпва в правата, които кредиторът има срещу длъжника, макар и длъжникът да не е знаел за даденото поръчителство. По делото липсват доказателства, че поръчителят е уведомил длъжника преди да изпълни задължението, затова последният може да му противопостави възраженията, които е могъл да направи на кредитора при изпълнението – чл.143, ал.2, изр.2 ЗЗД. В случая длъжникът /ответникът/ е предявил възражение, че задължението по кредита е било погасено по давност към датата на изпълнението от страна на поръчителя. Това възражение е противопоставимо и на цесионера /ищеца/, тъй като цесионерът придобива вземането с всичките му привилегии и недостатъци – чл.99, ал.2 ЗЗД. Затова следва да се отговори на въпроса дали поръчителят е изпълнил едно погасено по давност задължение на ответника. Задълженията по договор за потребителски кредит, с изключение на изтеклите мораторни лихви, се погасяват с изтичането на общата 5-годишна давност по чл.110 ГПК. Падежът на процесния кредит е настъпил на 20.12.2017г., поради което погасителната давност изтича на 20.12.2022г.

Отговорността на поръчителя е реализирана на 23.02.2021г., т.е. преди изтичането на давностния срок. По отношение на законната лихва за забава е приложима кратката 3-годишна погасителна давност по чл.111, б. „в“ ЗЗД. Следователно погасени по давност са мораторните лихви, изтекли преди 23.02.2018г. За периода след тази дата до момента на плащането от страна на поръчителя – 23.02.2021г., с изключение на дните между 13.03.2020г. и 13.07.2020г., /през които е действал чл.6 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците/, размерът на законната лихва върху сбора на просрочените месечни погасителни вноски е 670.20 лв.

Установя се, че към момента на изпълнение на задължението от поръчителя същото е било в размер на 3144.60 лв., от които 2000 лв. – главница, 474.40 лв. – възнаградителна лихва и 670.20 лв. – лихва за забава.

Относно цесията:

Представен е договор за продажба и прехвърляне на вземания от **. и Приложение №1, от които е видно, че поръчителят „А**ст“ ЕООД е прехвърлил на ищеца „**“ ЕООД своето вземане към ответника С. Г. К., което е придобил в резултат на суброгацията в правата на „**“ ЕАД по договора за потребителски кредит, настъпила след удовлетворяването на кредитора в резултат на изпълненото поръчителство. Действителността на договора за цесията не се оспорва от ответника. Същият оспорва цесията да му е била съобщена. Дори да се приеме, че уведомяването му чрез връчването на исковата молба не е надлежно, цесията пак е противопоставима на ответника, тъй като същият не твърди да е извършил плащане в полза на предишния кредитор след датата на цесията. Следва да се има предвид, че целта на съобщаването за прехвърляне на вземането е да се предпази длъжника от ненадлежно изпълнение в полза на предишния кредитор, който след цесията не е носител на материалното право. Неизпълнението на това задължение не засяга действието на договора за цесия и цесионерът се явява материално легитимиран да получи плащането. Срещу неговата претенция длъжникът може да успешно да възрази, че цесията не му е била съобщена, само ако едновременно с това твърди, че е изпълнил на предишния кредитор. Едно такова плащане преди цесията да му е съобщена би освободило длъжника на основание чл.75, ал.2 ЗЗД, а истинският кредитор следва да

предяви претенциите си към цедента, но не и спрямо длъжника. При липса на твърдение за извършено плащане, обстоятелството дали цесията е била съобщена на длъжника и от кого е ирелевантно /в т.см. Определение №987 от 18.7.2011г. по гр.д. №867/2011г. на ВКС, IV г.о. и Решение №173 от 15.4.2004г. по гр.д. №788/2003г. на ВКС, ТК/.

Ето защо въз основа на договора за цесия ищецът се явява материално легитимиран да получи изпълнение по цедираното вземане в установения от съда размер. Затова установителният иск по чл.422 ГПК следва да се уважи до размера на 3144.60 лв., от които 2000 лв. – главница, 474.40 лв. - договорната лихва и 670.20 лв. – обезщетение за забава, и да се отхвърли по отношение на обезщетението за забава за разликата над 670.20 лв. до предявения размер от 897.31 лв.

По разноските:

На основание чл.78, ал.1 ГПК ответникът следва да заплати на ищеца съдебни разноски съразмерно с уважената част от иска. В случая страната е била представлявана от юрисконсулт, комуто на основание чл.78, ал.8 ГПК с оглед сложността на делото следва да се определи възнаграждение в минималния размер от 100 лв., съгласно чл. 25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ. Ищецът е внесъл 112.92 лв. държавна такса за производството 450 лв. – депозит за особен представител на ответника и 250лв. депозит за вещо лице. Общия размер на разноските му възлиза на 912.92 лв. От тях съответна на уважената част от иска е 851.43лв.

Следва да се постанови осъдителен диспозитив, на основание т.12 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК за разноските на ищеца в заповедното производство, които възлизат по съразмерност на 125.48 лв. Съразмерно с уважената част от иска ще следва да се присъдят 117.03 лв.

Ответникът не е направил разноски и не претендира такива.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл.422 от ГПК, че ответникът С. Г. К. с ЕГН ***** от гр. Пазарджък дължи на ищеца „**“

ЕООД, ЕИК **, седалище и адрес на управление в гр. **, сумата от 2000 лв. – главница и сумата от 474.40 лв. – договорна лихва, ведно със законната лихва за забава от подаване на заявлението по чл.410 ГПК в съда на 26.10.2022г. до плащането, както и сумата 670.20 лв. – обезщетение за забава за периода от 23.02.2018г. до 23.02.2021г., с изключение на дните между 13.03.2020г. и 13.07.2020г., дължими по договор за потребителски кредит №** от 07.12.2016г., сключен между кредитора „**“ ЕАД и ответника, за което вземане е издадена заповед за изпълнение на парично задължение №1807/07.11.2023г. по ч.гр.д. №3367/2022г., по описа на РС-Пазарджик, като ОТХВЪРЛЯ иска за съществуване на вземането за обезщетение за забава за разликата над 670.20 лв. до предявения размер от 897.31 лв.

ОСЪЖДА ответника С. Г. К. да заплати на ищеца „**“ ЕООД 851.43лв. - разноски в исковото производство и 117.03 лв. - разноски в заповедното производство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Пазарджик в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Пазарджик: _____